

(3) Atque adeo falsum est, ab Inquisitoribus etiam hominum cogitationes judicari, ut quisvis Confessarius facultatem habeat absolvendi ab hæresi tantum interna, ac sola mente concepta, quæ nullo exteriori signo patefacta est. Nam in hæresi Summo Pontifici reservatum est jus dandæ veniæ propter censuram, quæ hæresi adjuncta est. Verum Ecclesia sicuti non potest per se directe, et immediate præcipere, aut prohibere actum mere internum, quæ communis est Theologorum sententiâ, uti docet S. Thomas, 1, 2 qu. 91 art. 4 quæst. 100 art. 9, ita non potest censuram constituere in hæresim, quæ exteriori actu manifeste deprehensa non sit. Consule Benedictum XIV. de Synod. dioces. l. 9 c. 4 n. 4.

(2) Confer Pasqualonium *Practica del S. Offizio*.

15. Inquiritur in omnes Catholicos, qui in religionem criminis rei facti sunt; exceptis Principibus, Cardinalibus, Episcopis, quorum ea de re crimina ad Summum Pontificem ab Inquisitoribus referuntur. Judæi, et omnes, qui in hæresi, aut in schismate nati, educatique sunt, et in ea regione tolerantur, dummodo contra catholicam religionem nihil agant, Inquisitorum judicio non subjiciuntur. Qui aliquid contra catholicam religionem moliantur, ii tantum propter hoc crimen, non propter nativam hæresim, aut schisma meritis plectuntur pœnis. Non enim ferendi sunt, qui Principis beneficium, propter quod in ea regione vitam traducere possunt, convertunt in perniciem populi, et religionis, quæ in civitate dominatur (1).

(1) Confer S. Thomam 2, 2 qu. 10 art. 9 ad 2 ac vide etiam Cardinalem Albitium cit. Risposta p. 145 et seq., qui solide contra Sarpium tuetur, quæ à Gregorio XIII ea de re constituta sunt.

16. Sed non tantum contra hæreticos, et omnes, qui à fide defecerunt, judicium exercet Tribunal Inquisitionis, verum etiam contra illos, qui facinus aliquod, quod manifestam hæresim sapiat, admiserunt. Huc sane spectant divinationes, sortilegium, blasphemia hæreticalis, poligamia simultanea, abusus sacramentorum, sacrarum imaginum injuria; quæ crimina Deum oppugnant, et catholicam veritatem, gravemque afferunt hæreseos suspicionem. Similiter qui libros damnatos legunt, aut vendunt, qui contra Ecclesiæ præcepta velitis vescuntur cibus, erroris, aut pravæ voluntatis suspicionem ingerunt; et ideo judicium Inquisitionis subeunt (1). Quo judicio tenentur etiam Sacerdotes, qui aliquem in Sacramentali confessione ad turpia sollicitant (2), quique à pœnitentibus exquirunt nomina eorum, quos criminis socios habuerunt (3); quoniam hi sacramenti dignitate, ac sanctitate abutuntur.

(1) Consule Cardinalem Albitium l. cit. p. 125 et seq. p. 151 et seq. p. 218 et seq. et p. 246, ubi de his omnibus præsertim contra Paulum Sarpium solide disputatur.

(2) Benedictus XIV. Const. *Sacramentum Pœnitentiæ* 20 t. 1 ejus Bullar. p. 30 ed. Ven. 1754.

(3) Benedictus XIV. Const. *Ubi primum* 3. p. 33; et Const. *Ad eradican-*
dum 20 p. 37 t. 2.

Quod Hispanicam *Inquisitionem* spectat, ejus originem describunt notæ 1 et 2 tit. 7 lib. 2 *Novis. Compil.*, in quo speciatim de ipsius tribunalibus agitur. De ea etiam legendum laudatum Jac. Balmes opus: *El Protestantismo comparado con el Catholicismo*, capp. 36 et 37, ac not. 10 tom. 2.

Inquisitionis institutio, Reg. decreto 15 Julii 1854, quod ad Hispaniam attinet, suppressa fuit.

TITULUS IX.

DE SIMONIA.

1. SIMONIA QUID?—2. EJUS DIVISIO.—3. QUOMODO COMMITTITUR?—4. AN SIT LOCUS SEMPER, CUM DATA PECUNIA EST?—5. RES SPIRITUALES, QUÆ PRÆTIC DARI NEQUEUNT.—6. SPONTE OBLATA SIMONIAM NON INDUCUNT.—7. CAUTIO IN HIS OBLATIONIBUS ADHIBENDA.—8. SIMONIA PALLIATA.—9. REDEMPTIO VEXATIONIS.—10 AD 12. PÆNÆ IN SIMONIA.—13 ET 14. AN PROPTER INGRESSUM IN RELIGIONEM, ET PROFESSIONEM RELIGIOSAM QUIDQUAM DARI POSSIT?—15. PÆNÆ PROPTER SIMONIAM CONFIDENTIALEM.

4.

PROXIMUM hæresi crimen ecclesiasticum est simonia, quam passim canones *simoniacam hæresim* appellant (1). Nomen accepit à Simone Mago, qui primus in lege Evangelica hujus scelestis auctor fuit; eaque committitur, cum quis pecunia, vel re alia, quæ pretio æstimatur, dat, vel accipit rem spiritualem, aut spirituali annexam. Quin etiam animo contrahitur simonia, quæ *mentalis* dicitur, cum quis per simulationem officii aliquid offert collatori, spe beneficii ab eo impetrandi; sed hæc simonia cum intus lateat, non mortalem judicem, sed solum Deum habet ultorem (2).

(1) Can. 5, 11, 15, 20, 21, 28, 105, 117 c. 1 qu. 1 cap. 52 de Simon. Tertullianus Apolog. cap. 43 p. 43 edit. Ven. 1744, ethnicos deorum, quos se colere profitebantur, revera contemptores, et irrisores fuisse demonstrat, quia nimirum illos vendebant.

(2) Cap. 53 et 54 de Simonia.

2. Est igitur, quæ humanis puniatur legibus, simonia vel conventionalis, vel realis, vel confidentialis. Conventionalis est,

quæ tantum pacto constat, sed tamen nulla, vel ex una soluta parte rei traditio accessit. Realis est, quando ad pacta factum ipsum accessit, hoc est numerata pecunia, ac per eam spiritualia sunt data, atque hujus criminis rei sunt, non modo contrahentes, sed etiam interpretes, quos *mediatores* vocamus, sponsors, depositarii. Denique confidentialis simonia contrahitur, cum quis beneficium recipit, ut ejus fructus alteri reddat, aut certo post tempore titulum restituat; aut cum usque ad certam infantis ætatem alicui beneficium tribuitur, ut illud ipse deinceps in adultum transferat. Item reservatio pensionis sine superioris auctoritate, et beneficii renunciatio, servato ad idem regressu, ceteraque hujusmodi pacta, quæ *fiduciaria* vocamus, ad simoniam confidentialem pertinent (1).

(1) Concilium Tridentinum sess. 25 c. 7 de *Reform.* Pius IV. Constit. *Romanum Pontificem* l. 4 par. 2 p. 191 Bullar. Roman., S. Pius V. Constit. *Intolerabilis* 117 l. 4 par. 3 p. 67.

3. Tribus modis committitur simonia: munere à *manu*, ab *obsequio*, à *lingua* (1); nam his omnibus modis datur pecunia, vel res, quæ pretio æstimatur. Munere à *manu* simoniacus est, qui res sacras emit, aut vendit pecunia, cujus nomine continetur quidquid homines in terra possident (2). Munere ab *obsequio* simoniacus habetur, qui subjectione, vel servitute indebite impensa res sacras obtinet (3); nam hujusmodi obsequium pretio æstimatur. Denique munere à *lingua* admittitur simonia, cum quid spiritualis, aut quasi iis detur, pro quibus *majorum quispiam rogaverit* (4). Quod adeo verum est, ut simoniacus apud Deum sit, qui digno quidem viro rem spiritualem attribuit, sed tamen gratia, aut metu rogantis, non pro illius merito; contra simoniæ vitium abest, cum preces potentiorum tantum movent Antistitem ad inquirendum in viri merita, et inde non ob preces, sed ob vera merita accipientis, beneficium confert (5).

(1) Can. 114 c. 1 qu. 1, et can. 8 c. 1 qu. 3. Eandem hanc sententiam expressit Concilium Aquisgranense an. 816 can. 38 apud Labbæum t. 9 concil. col. 446; et multo ante divisionem ipsam non obscure innuit S. Hieronymus in Ep. ad Tit. c. 1 vers. 5 opp. t. 7 par. 4 col. 694 ed. Vallarsii Ven. 1769, cujus locum describit Gratianus can. 6 c. 8 qu. 1. Confer etiam S. Thomam in 4 sentent. dist. 25 qu. 3 art. 3, et 2, 2 qu. 100 art. 5.

(2) Ita loquitur Augustinus can. 6 Caus. 1 qu. 3. Ad hoc quidem simoniæ genus pertinent c. 11 et 20 de Simon. et c. 6 de Pactis.

(3) Sic Gregorius M. cit. can. 114. Aulici quidam clerici Petro Damiano suppares, licet indebitis obsequiis beneficia inhiarent, se tamen simoniacos

non existimabant, quod pecuniam non darent. Eos ita reprehendit Petrus Damianus Ep. ad Episcop. Card. Ep. 1. p. 26 opp. ed. Paris. 1664: « Dic mihi, ó clerice, quisquis es, si redempto quolibet aureo vase, vel prædio, distractor exigeret, ut retenti apud te vice pretii, hujusmodi sibi sedulitatis impendium exhiberes, numquid non postmodum constanter assereres, te, quod acceptum est, justo pretio comparasse? » Vide etiam S. Anselmum Ep. 44 p. 385 ed. Paris. 1675. Recte igitur, atque sapienter S. Carolus Borromeus in Concil. Mediolanen. II. Const. advers. simoniacos n. 15 monet, rogatque Episcopos, ut certam familiaribus suis mercedem constituant, ne quis eorum tamquam suæ pretium operæ ecclesiastica beneficia quærat.

(4) Can. 6 Caus. 8 qu. 1. S. Thomas 2, 2 qu. 100 art. 5. « Si aliquis principaliter, inquit, ad hoc intendit, si noniam committit. Videtur autem ad hoc principaliter intendere, qui preces pro indigno porrectas exaudit: unde ipsum factum est simoniacum. Si autem preces pro digno porriguntur, ipsum factum non est simoniacum; quia subest debita causa, ex qua illi, pro quo preces porriguntur, spirituale aliquid confertur; tamen potest esse simonia in intentione, si non attendatur ad dignitatem personæ, sed ad favorem humanum. »

(5) S. Thomas cit. qu. 100 art. 5.

4. Cum autem simoniace acta res est, nihil refert, num ille, qui rem spiritualem, aut quasi spiritualem accepit, improbum contractum noverit, an potius ignoraverit. Quare si beneficii collator revera pecuniam acceperit, admittitur simonia, quamquam beneficiario compertum non sit vitium, cum quo beneficium accepit (1). Semper enim verum est, pretio data fuisse Ecclesiæ ministeria, quicumque tandem sit, qui pretium dederit (2). Verum si quis pretium fraudulenter solvit eo consilio, ut alteri detrimentum inferret, ejusque electionem irritam faceret, valet electio, quoniam hominum malitiæ indulgere non decet (3); sed tamen qui dedit, accepitque pecuniam, simoniæ reus est.

(1) Cap. 27 de Simon.

(2) Can. 5 Caus. 2 qu. 5.

(3) Cap. 5 de Simon.

5. Jamvero res spirituales, aut quasi spirituales, quæ pretio comparari nequeunt, sunt potestates spirituales, puta, potestas imponendi manus, quam à Petro emere volebat Simon, gratia Spiritus Sancti, Sacramenta, absolutio à censuris, voti relaxatio, ordinationes, consecratio Ecclesiarum, benedictiones Abbatum, sacrarum virginum, similia, ecclesiastica beneficia, officia, dignitates, cetera generis ejusdem. Horum quædam Divino jure spiritualia sunt, et quædam ob Ecclesiæ bonum in spiritualium censum jure ecclesiastico relata sunt; ideoque alia juris Divini simonia, et alia ecclesiastici juris est. In his tamen om-

nibus distinguenda sunt diligenter sponte oblata, ab iis, quæ ideo dantur, ut spiritualia accipiantur. Sponte oblata sine vitio simoniæ in rerum spiritualium administratione recipi possunt (1). Non enim dantur tamquam pretium rerum spiritualium, sed potius dantur, ut eorum ope Ecclesiæ ministri vitam traducant.

(1) Consule Thomassinum Vet. et nov. Eccles. disciplin. par. 5 l. 1 c. 69 et seq., itemque consule, quæ ego scripsi l. 2 tit. 2 sect. 3 §. 65 p. 86, et tit. 17 §. 6 p. 517.

6. Sane Christus Dominus Apostolos mittens in orbem terrarum, eos vivere voluit de Evangelio, quod nunciabant. Ex qua doctrina, sive in administrandis sacramentis, sive in aliis ecclesiasticis officiis exercendis, semper Ecclesia recte, ac merito sponte oblata recepit. Eodemque jure censentur redditus ecclesiastici, quos clerici accipiunt, non tamquam pretium rerum spiritualium, quas administrant, sed ut ex iis habeant, quæ sunt ad vitam necessaria (1).

(1) Consule S. Thomam. 2, 2 qu. 400 art. 2 et 3.

7. At quamquam sponte oblata recte accipiantur, tamen cavendum est diligenter, ut in his quoque rebus ab Ecclesiæ ministris omnis procul absit turpis quæstus, et avaritiæ suspicio. Quare Synodus Eliberitana sancivit, ut catechumeni baptismum suscepturi, de more nummos in concham non mitterent, *ne sacerdos quod gratis accepit, pretio distraheret videatur* (1). Hinc etiam à Tridentinis Patribus (2) Episcopi, eorumque ministri quidquam in sacris ordinationibus, quamquam sponte sit oblatum, accipere vetiti sunt; et S. Carolus Borromeus Sacerdotem sacramenta administrantem nihil, etiam eleemosynæ loco datum, accipere voluit (3).

(1) Concilium Eliberitanum can. 49 apud Labbæum concil. t. 1 col. 598. Quo loco observandum est verbum illud *videatur*, quo Eliberitani Patres utuntur, quodque ostendit, non malum, sed mali speciem canoni causam dedisse. Verum non eadem ubique obtinuit disciplina. Nam eam consuetudinem sua ætate apud Græcos fuisse, tradit Gregorius Nazianzenus Orat. 40 opp. t. 1 p. 55 ed. Coloniae 1690, qui eam non reprehendit, et idem etiam scriptum reliquit Paulinus Ep. 52 n. 5 col. 195 ed. Veron. 1756. Quin etiam in Hispaniis Eliberitanus Canon non diu observatus est. Nam Concilium Bracarense II. aliis III. an. 572 can. 7 apud Labbæum t. 6 conc. col. 580, sponte oblata accipi permisit; quæ generatim totius Ecclesiæ disciplina fuit.

(2) Concilium Tridentinum Sess. 21 c. 4 de Reform.

(3) Confer Jussanum in Vit. S. Caroli l. 8 c. 4.

8. Sed quoniam nihil est tam sanctum, quod non hominum malitia violetur, inventa sunt à quibusdam involucra, et effugia quædam, quibus sese ipsos excusare, et simoniam, ut vulgo loquimur, *palliare* conantur. Nam alii sese temporalia dare inquit, non propter ipsa sacra ministeria, sed propter opes, et redditus, qui ex iis percipiuntur; et alii solvere se pecuniam dicunt, non tamquam pretium rei spiritualis, sed tamquam honorarium, et tamquam causam impellentem, per quam aliquis ad rem spiritualem concedendam impellitur. Sed larvæ hæ sunt, quibus frustra simoniaci tegunt scelus suum. Nam redditus ecclesiastici sacro ministerio adhærent, et ideo, qui pecuniam dedit, pro utroque dedisse censetur (1); illa autem species, et simulatio honorarii nullam in Ecclesia simoniam relinqueret; præterea non lucrum temporale, sed personarum merita, et Ecclesiæ utilitas impellentes tantum causæ esse debent, propter quas beneficia concedantur (2).

(1) Recte Paschalis P. Can. 7 c. 4 q. 3, • Quisquis horum, inquit, alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum invenditum derelinquit.

(2) Confer Decretum Innocentii XI, apud Schmalzgrueber Jus eccles. l. 5 par. 1 tit. 5 n. 72. Hinc merito damnatæ sunt tum ab Alexandro VII., tum ab Innocentio XI. propositiones quædam, quæ ad excusandam quodammodo, aut obtegendam simoniam pertinebant, quasque describit Natalis Alexander Theolog. dogm. et moral. l. 2 c. 7 art. 2.

9. Est etiam simoniæ tegumentum, redemptio vexationis, quæ fit, cum temporalia dantur, ne quis impedimento sit, quominus alter rem spiritualem, aut quasi consequatur. Quæ in re videndum est, num ille, qui impedimento infert, jus in re habeat, et num alter, qui illud remove conatur, rei possessionem obtinuerit, an secus. Cum illi jus est, atque alter nondum rei possessionem acquisivit, simonia contrahitur (1); contra nulla simonia est, si nullum ipse jus habeat, atque alter jus perfectum acquisiverit, quia revera nihil spirituale pretio comparatur, licet injuste agat, qui pecuniam accipit, ne alteri impedimento sit (2). Sed quoniam hic etiam latere simonia potest, neque nos in rebus nostris iudices esse decet, recte à S. Carolo Borromeo sancitum est, ut nemini liceat, ad redimendam vexationem, *ne in casibus quidem jure permissis, pecuniam dare, quidquamve pacisci, aut transigere, nisi Episcopi, consensus acciserit* (3).

(1) Cap. 25 de Simonia.

(2) Cap. 28 eod. ibique Glossa. Vide S. Thomam 2, 2 qu. 100 art. 2 ad 5. Verum si agatur de obtinenda gratia, vel justitia apud Sedem Apostolicam, etiam super jure quæsito, sive petitio sit de re spirituali, sive de temporali, et mixta, ex Const. *Ab ipso*, 59 Gregorii XIII, in Bullar. Roman. t. 4 par. 5 p. 295; et Const. Inter gravissimas 100 Alexandri VII, t. 6 par. 4 Bullar. p. 104, vetitum plane est aliquid dando vexationem redimere.

(5) S. Carolus Borromeus conc. I Mediolanen. tit. *Quæ pertinet ad collat. benefic.* par. 1 t. 1 p. 15 ed. Patav. 1754.

10. Improbum simoniæ crimen semper Ecclesia detestata est; et ideo semper contra hujus criminis reos gravissimis pœnis animadvertit. Ex veteti disciplina, pœna clericorum erat depositio, laicorum excommunicatio (1). Illa autem clerici depositio perpetua erat, adeo ut ipse nunquam gradum suum recuperaret, et pœnitentiam, quamdiu viveret, in monasterio agere cogere-
tur (2). Perpetua depositio ab antiquis canonibus constituta, proprie ad simoniacas ordinationes pertinebat. Non enim beneficia sejuncta erant ab ordinatione; sed clericus, cum ordinabatur, certæ adscribebatur Ecclesiæ, cui servire debebat, et cujus redditibus alebatur.

(1) Concilium Toletanum VIII. an. 655. Can. 5 apud Labbæum t. 7 Concil. col. 419, « Si clerici fuerint, inquit, honoris amissione mulentur; si vero laici, anathemate perpetuo condemnentur. » Idem antea decreverat Concilium Chalcedonense can. 2 apud Labbæum t. 4 col. 1682, Bracarense an. 527 can. 3 t. 6 col. 579, et Aurelianense II. can. 4 t. 5 col. 972. Confer etiam Gelasium Ep. 9 ad Episc. Lucan. c. 24 apud eundem Labbæum t. 5 col. 519, Hormisdam Ep. 25 ad Episc. Hispan. c. 2 t. eod. col. 604, Symmachum Ep. 5 ad Cæsar. Arel. c. 2 t. eod. col. 425, Gregorium M. Ep. 15 l. 4 opp. t. 2 col. 694 ed. Paris. 1705. Verum Canon Apostolorum 50 al. 22 apud Cotelierium PP. Apostolic. t. 1 p. 446 ed. Amstelædami 1724, adversus clericum simoniace ordinatum, utramque pœnam tum depositionis, tum excommunicationis constituit.

(2) Can. 7 caus. 1 qu. 1, et can. 4 caus. 1 qu. 7.

11. Cum beneficia ab ordinatione sejungi cœperunt, vetusti canones de simoniacis ordinationibus ad simoniacas beneficiorum collationes traducti sunt (1). Quin hujusmodi collationes plane irritæ, inanesque sunt (2); idque obtinet, sive ab utraque parte simonia perfecta sit, sive conventionem nitatur (3), tam si ipse electus, quam si eo ignaro ejus amici, et consanguinei pecuniam dederint, aut promiserint (4). Itaque simoniaci abdicare se beneficio debent, neque suos faciunt fructus, si quos interim percipiunt, perceptosque omnes restituere coguntur (5). Simonia tamen mente concepta beneficiarium non cogit

ad beneficium dimitendum, sed ea tantum per pœnitentiam apud Deum eluitur (6).

(1) Can. 9 caus. 1 qu. 5.

(2) Extravag. 2 de Simon. inter commun.

(3) Can. 5 caus. 1 qu. 4.

(4) Cap. 27 de Simonia.

(5) Extravag. 2 cit. S. Pius V. Const. *Cum primum* 9. §. 8 Bullar. Roman. t. 4 par. 2 p. 285. Vide etiam S. Thomam 2, 2 qu. 100 art. 6 et in Respons. ad 5.

(6) Cap. ult. cod. Confer Fagnanum in cap. ex parte 12 de Offic. delegat. n. 49.

12. Jure novo, depositionis pœnæ, qua simoniace ordinantes, et ordinati plectebantur, suspensio suffecta est. Et ordinantes quidem ab omni mordinum, etiam primæ tonsuræ, collatione suspenduntur; eamque suspensionem, quæ antea triennis erat (1), Sixtus V perpetuam fecit (2), illosque etiam Ecclesiæ ingressu, et Pontificalium usu prohibuit. Ordinati autem per simoniam, à susceptorum ordinum usu suspenduntur, donec à Summo Pontifice veniam impetraverint. Præterea, tam ordinantes, quam ordinati afficiuntur excommunicatione latæ sententiæ Romano Pontifici reservatæ, eidemque pœnæ subsunt, qui tanti criminis sequestres fuerunt (3). Quod etiam dictum volo de iis, qui simoniace contulerunt aut acceperunt beneficium; nam et hi simili excommunicationi subjecti sunt (4).

(1) Cap. 45 de Simonia.

(2) Sixtus V. Constit. *Sanctum et salutare* 140 p. 40 t. 5 par. 4 Bullar. Roman., quam quidem constitutionem in iis, quæ pertinent ad pœnas contra simoniacos stabilitas, integram esse voluit Clemens VIII. Const. *Romanum Pontificem* 121 §. 2 p. 97 t. 5 par. 2 Bullar. Roman. Vide etiam Concilium Tridentinum sess. 21 de Reform. c. 1.

(3) Extrav. 2 de Simon. inter commun.

(4) Cit. Extrav. 2.

13. Similes fere pœnæ indictæ sunt adversus eos, qui propter ingressum in Religionem, aut propter regularem professionem, simoniæ crimen admittunt. Scilicet, qui ob eam rem dederunt, acceperuntve pecuniam, afficiuntur excommunicatione latæ sententiæ, Summo Pontifici reservatæ; præterea collegium, ac monasterium monachorum, à quo aliquis simoniace receptus est, ab officiis capitularibus atque ab omni jurisdictionis actu suspenditur (1). Sunt autem hujus criminis rei, qui dant aut accipiunt pecuniam tamquam pretium ingressus in religionem,

aut professionis religiosæ; eidemque sceleri locus est etiam, cum monasterium abundat opibus, quibus plures alat, et tamen propter alimenta pecuniam exigit ab eo, qui sese in Religionem recipit.

(1) Extravag. 1 de *Simonia int. commun.*

14. Verum cum tenues sunt opes monasterii, quibus plures ali nequeunt, licet aliquid pro victu accipere ab eo, qui regulare institutum amplectitur, atque inde omne simoniæ vitium prorsus abest (1). Ea de causa, lege, et usu receptum est, ut mulieres, quæ moniales fiunt, dotale subsidium attribuant, cuius ope monasterium sumptus sustineat, quos pro victu, et cultu monialium facere oportet (2). Nam experientia compertum est, nullum esse monialium cœnobium, ut ut opulentum habeatur, quod novis non egeat dotium accessionibus; ac sæpe inopinati casus eveniunt, quorum præcavenda sunt damna, et incommoda, ne serum remedium frustra quærat, si quando subito existant (3).

(1) Vide S. Thomam 2, 2 qu. 100 art. 5 ad 4, S. Bonaventuram Apologet. contr. advers. Fr. Minor. qu. 18, S. Raymundum l. 1 tit. 1 §. 22, S. Antoninum par. 2 c. 5 §. 18, Dionysium Carthusianum de Simon. l. 2.

(2) Sac. Congregatio Concilii in Bononien 14 Apr. 1725 l. 5 Thesaur. resolut. p. 455 et seq., Consule Fagnanum in cap. *Non amplius de Instit.* n. 24.

(3) Hanc quidem consuetudinem, quæ fere ubique viget, quamque probant Romæ Congregationes, et S. Carolus Borromeus in concil. Mediolan. 1 tit. de Novit. ad profess. recipien. et Conc. II. inter capita quædam ad Monial. pertinen. c. 2 Act. Eccl. Mediolan. par. 1 p. 41 et 65 ed. Patavii 1754, improbat Van-Espenius de *Vitio simon. circ. ingress. Religion.* c. 2, et c. 5 §. 5; atque ait, contra jus Divinum, et naturale peccare monasteria, quæ cum idoneos habeant reditos, neminem gratis accipiunt. Sed nullum est, ut observat Benedictus XIV. de Synod. diceces. l. 11 c. 6 n. 5, ita opibus abundans monialium cœnobium, quod novis non egeat dotium accessionibus, ut remedium adhibeat jacturæ rei familiaris, quam quotidie facit. Confer Christianum Lupum in Not. ad can. 19 concilii Nicæni II. opp. t. 3 p. 500 ed. Ven. an. 1724, et Cabassutium in Theor. et prax. jur. canon. l. 5 c. 5 n. 15.

15. Contra simoniam confidentialem alia quoque sunt à Summis Pontificibus Pio IV (1), et S. Pio V (2) constituta. Nimirum, qui eam admisit, privatur etiam beneficiis, quæ antea legitime obtinuerat; et collatio beneficiorum, quæ contracta fiducia impetrata sunt, Sedi Apostolicæ reservatur. Præterea,

simoniaci collatores ab Ecclesia interdicuntur: atque ut his pœnis locus sit, salis est, quod simoniacus contractus ex una tantum parte absolutus sit.

(1) Pius IV. Const. *Romanum Pontificem* 99 p. 190 t. 4 par. 2 Bullar. Roman.

(2) S. Pius V Const. *Intolerabilis* 117 p. 67 t. 4 par. 3 Bullar. Roman. (N. S. Hispaniarum Patres iteratis, iisque gravissimis pœnis coercendos esse Simoniacos decreverunt. In Episcopos pecunia intercedente in Ecclesiam ingressos, Syn. Tolet. VIII can. 3, anathema, Tolet. XI can. 9, duorum annorum exilii pœnam, excommunicationem, et depositionem contorquet. Episcopos, qui munusculis intercedentibus, Clericos ad Ecclesiasticos gradus provehere non formidarent, Synodus Bracar. II can. 3, anathemate percussit una cum ordinatis; utrosque etiam honoris amissione punit Syn. Tolet. VI. can. 4. Quocirca Synod. Hispal. an. 1512, cap. 53, constituit, nihil pro collatione ordinum accipiendum, neque etiam testimonii, sigilli, aut subscriptionis prætextu, idque sub onere restitutionis. Syn. Trid. Sess. 21 Ref. cap. 1, omnem omnino causam præcidere voluit, qua lucrum aliquod ex collatione ordinum Episcopis, vel ejus ministris obvenire possit. Notario dumtaxat, ubi adsit consuetudo, et nullum sit ei constitutum salarium, decimam unius aurei partem accipere permittit, dummodo ex ea nihil Episcopus percipiat emolumentum. Ecclesia etiam Hispana, quæ in Syn. Illiberit. can. 48 sanxit, ne baptizandi *nummos in concham* injicerent, « ne Sacerdos, quod gratis accepit, pretio distrahere videatur »; in Syn. Valent. an. 1565 Sess. 2. Tit. 2 cap 3, « ut omnis scandali *tolleretur* occasio, *decrevit* sub pœna excommunicationis, et dimidii aurei, ne aliquid in *Baptismatis* collatione exigatur. » Expressius Syn. Tolet. XI can. 8: « Quicumque aut pro baptizandis, consignandisque fidelibus, aut pro collatione chrismatis, vel promotionibus graduum, pretia quælibet voluntarie oblata susceperit; si scient loci Episcopi tale quicquam à subditis perpetratum, idem Episcopus duobus mensibus excommunicationi subjaceat. Si autem eo nesciente; si Presbyter est, trium mensium excommunicati ne plectatur; si Diaconus, quatuor; Subdiaconus vero, vel Clericus, et competenti verbere, et debita excommunicatione plectendus est. » Quamobrem jure merito Syn. Compostel. an. 1056 can. 2, Simoniacum adpellat *non verissimum Christianum.*)

Inserere isthic juvat sequentem Cardin. Goussët discussionem, quam ex ipsius opere alibi laudato: *Theologie Morale* (Paris. 1855), tom. 1 pagg. 491 et seq., in Hisp. sermonem translata servamus; nempe:

« A qui se ofrece naturalmente una cuestion; á saber: si los obispos, canongias y curatos de ben ser considerados en Francia como beneficios propiamente tales. El señor abate Emery creia que no. » La Iglesia de Francia, dice, ha sido totalmente despojada de sus bienes; no existen, pues, bienes eclesiásticos, que se puedan decir consagrados á Dios; no hay beneficios. Los curatos, canongias y hasta los obispos, son sin duda *oficios* en el dia; pero no *beneficios*: hablando con exactitud, no se les puede atribuir este nombre, puesto que el beneficio se define: *Derecho perpetuo de percibir una porcion de la renta de los bienes consagrados á Dios, concedido á un clérigo por la autoridad de la Iglesia, por razon de un oficio espiritual.* Siendo asi que los curatos, canongias y obispos no dan semejante derecho, los curas, canónigos y obispos derivan hoy su subsistencia de una pension, que les asigna el gobierno sobre el Tesoro del Estado, semejan-

te á las que reciben los funcionarios públicos. (Prólogo de los *Nuevos opúsculos* de Fleury, publicados por Emery.)

Se puede añadir que, aun concediendo al clero católico una dotacion que no puede negar sin infringir las leyes de la justicia y de la religion, el gobierno no la mira como una parte del producto de los bienes eclesiásticos, cuya enagenación ha ratificado la Santa Sede. Ademas, esta dotacion varia y puede variar indefinidamente, segun el espíritu de nuestros legisladores, que la votan solamente para un año, reservándose aumentarla ó disminuirla en el año siguiente segun juzguen convenir, así como pueden aumentar ó disminuir la subvencion que conceden á los ministros protestantes ó á los rabinos: todo lo cual no está muy en consonancia con el derecho *perpetuo* ó *permanente* que, segun la doctrina comun, es inherente al beneficio eclesiástico propiamente tal. Por cuyas consideraciones hemos adoptado la opinion de M. Emery en nuestra edicion de las *Conferencias de Angers*.

Pero ha prevalecido la opinion contraria; especialmente en vista de las decisiones de la Sagrada Penitenciaría, de 9 de Enero de 1819, 9 de Agosto de 1821, y 9 de Enero de 1825. Segun estas decisiones, la pension (*salaire*) que el clero de Francia recibe del gobierno, debe considerarse como renta *eclesiástica*. La razon que se dá, es, que cuando el Papa Pio VII legitimó la venta de los bienes de la Iglesia, lo hizo únicamente atendiendo á la obligacion que contrajo el gobierno, de proporcionar al clero una dotacion decorosa; de suerte que esta debe tenerse como parte de los bienes que pertenecian á las iglesias de Francia antes de la Revolucion. (V. la Teologia de Monseñor Bouvier, *de Jure*, cap. 2 art. 1 secc. 4; el tratado de *Justitia et Jure*, impreso en Amiens en 1827, disertac. 2 cap. 2 art. 1; la Teologia de Tolosa de *obligationibus*, part. 2 cap. 2 secc. 2 art. 2; el tratado de *Justitia* por M. Carrieres, núm. 194.)

No habria dificultad, si la pension votada en favor de las diferentes categorías del clero, fuese determinada y fija, segun el espíritu de los Concordatos; de suerte que no dependiese del capricho de las Cámaras. Las decisiones de la Sagrada Penitenciaría se fundan sobre el compromiso que el gobierno contrajo de *dotar* á las iglesias de Francia, ó de asegurar al clero una subvencion decorosa y que no estuviese sujeta á eventualidades. Mientras no se lleve á efecto esta dotacion, nos parecerá difícil conciliar la nocion de los bienes *eclesiásticos*, con el carácter de la *subvencion* ó *asignacion* que perciben del gobierno los obispos, canónigos y párrocos.

TITULUS X

DE MALEDICTO SIVE BLASPHEMIA.

1. BLASPHEMIA QUID? EJUS SPECIES.—2. BLASPHEMIA IMPRECATIVA.—3. PENÆ IN BLASPHEMOS.

1.

MALEDICTUM, sive blasphemia, qua Deo ore injuria irrogatur, duplex distingui solet: alia nimirum *enunciativa*, alia *imprecativa* est. Enunciativa blasphemia committitur, cum Deo ne-

gatur, quod ipsi convenit, ut si quis neget, eum esse omnipotentem, justum, immensum etc. vel cum ei tribuitur, quod ab ipso alienum est, ut si quis eum non providum, injustum, insipientem etc. dicat, vel denique cum creaturæ, quod unius Dei proprium est, adscribitur. Hujusmodi blasphemiæ, cum manifestum errorem contineant, hæreticales appellantur, ideoque blasphemi habentur instar hæreticorum, licet revera hæretici non sint, si illis, quos ore evomunt, erroribus non assentiantur.

2. Imprecativa blasphemia est, cum quis in Deum malum aliquod imprecatur, vel cum eum conviciis, et maledictis insectatur. Olim ethnicis nihil erat antiquius, quam Christianos ad blasphemias in Deum ore promendas adigere (1); atque hæc communis erat Christianæ religionis abjiciendæ ratio (2). Est etiam blasphemia in Deiparam Virginem, vel in Sanctos, quæ in ipsius Dei convicium et injuriam redundat; ideoque blasphemia dicitur (3).

(1) De Christianis, qui á religione defecerant, scribit Plinius ad Trajanum l. 10 Ep. 97 n. 6 p. 629 ed. Cellarii Lipsiæ 1711: «omnes et imaginem tuam, deorumque simulacra venerati sunt, lique et Christo maledixerunt.»

(2) Id ex iis constat, quæ de Polycarpo narrat Eusebius l. 4 histor. c. 15 p. 167 ed. cit. Cum enim Asiæ Proconsul juberet, eum in Christum convicia proferre, ut ita ab se abjectam Christianam religionem ostenderet, ipse respondit: «tres et octuaginta continuos annos ei ministravi, nec ulla me unquam affecit injuria; et quomodo possum impie loqui adversus Dominum meum, auctoremque salutis meæ?» Idem quoque constat ex Dionysii Alexandrini epistola apud eundem Eusebium l. 6 c. 41 p. 304 ed. Cantabrig. cit., et ex Justino Mart. Apol. 2 n. 51 p. 62 ed. Paris. 1742.

(3) S. Thomas 2, 2 qu. 13 art. 4. Sicut Deus, inquit, in sanctis suis laudatur, in quantum laudantur opera, quæ in sanctis suis efficit; ita et blasphemia quæ fit in Sanctos, ex consequenti in Deum redundat.

3. Utrumque genus blasphemiae, sive enunciativæ, sive imprecativæ, semper atrocissimum habitum est crimen, planeque dignum, quod gravioribus pœnis coerceatur (1). Antiquo jure canonico, blasphemi, maxime si hæreticalem blasphemiam effudissent, iisdem, quibus hæretici, pœnis plectebantur. Quare clerici depositioni, laici excommunicationi suberant; civilibus legibus erat etiam pœna mortis constituta (2). In veteri lege blasphemi lapidibus obruebantur (3). Nunc variæ contra blasphemos pœnæ sunt, sed tamen omnes judicis arbitrio, habita ratione criminis, et personarum, infliguntur (4). In hæreticalem blasphemiam tantum Judex ecclesiasticus (5), in blasphemiam non hæreticalem, quod crimen est mixti fori, etiam laicus inquiri (6).